C/2024/2893

2024.4.25.

Elnevezés bejegyzése iránti kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján

(C/2024/2893)

Ez a közzététel az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 51. cikke alapján jogot keletkeztet a kérelem elleni felszólalásra, amely az e közzététel napjától számított három hónapon belül tehető meg.

EGYSÉGES DOKUMENTUM

„Söke Pamuğu”

EU-szám: PGI-TR-03016 – 2023.10.2.

OEM ( ) OFJ (X)

1. **Elnevezés(ek)**

„Söke Pamuğu”

2. **Tagállam vagy harmadik ország**

Törökország

3. **A mezőgazdasági termék vagy élelmiszer leírása**

3.1. *A termék típusa*

2.14. osztály: gyapot

3.2. *Az 1. pontban szereplő elnevezéssel jelölt termék leírása*

A „Söke Pamuğu” a Söke régióban termesztett nyers gyapotszál. A következő fajtákból nyerik: Gloria, Claudia, Carmen, Deltapine, Julia, Lydia, Beyaz Altın, DP396, Famosa és Nazilli 84.

1. táblázat

A „Söke Pamuğu” jellemzői

JELLEMZŐK	ÉRTÉK
Gyapothozam (kg/ha)	460–550
Szálhossz (mm)	28–32
Micronaire érték	3,9–4,7
Szál szakítószilárdsága (g/tex)	29–37
Szál érettsége (%)	0,86–0,87
Szálhossz egyöntetűsége (%)	84–86
Szálsárgaság értéke (+b)	7–10
Színfokozat	(21-1)–(41-1)
Szál hulladékszáma (TrCnt)	9–63

([1]) HL L 343., 2012.12.14., 1. o., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj?locale=hu.

Rövid szálak aránya (%)	6–8
Hosszú szálak aránya (%)	83–87
Szálfényesség foka (Rd)	76–87
Szöszborítás (%)	3–6
Rugalmassági index	125–185
Nedvességtartalom (%)	7–8,5

3.3. *Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetében) és nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetében)*

3.4. *Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni*

A „Söke Pamuğu” előállításához a következő műveleteket kell a meghatározott földrajzi területen belül elvégezni:

— vetőmag kiválasztása és beszerzése,

— talajelőkészítés,

— ültetés,

— öntözés és trágyázás,

— növényápolás (a betakarítás kivételével),

— betakarítás.

3.5. *A bejegyzett elnevezést viselő termék szeletelésére, aprítására, csomagolására stb. vonatkozó egyedi szabályok*

–

3.6 *A bejegyzett elnevezést viselő termék címkézésére vonatkozó egyedi szabályok*

Az OFJ logót rá kell nyomtatni a csomagolásra. Ha a csomagoláson nem használható, az OFJ logónak láthatónak kell lennie az eladótérben.

4. **A földrajzi terület tömör meghatározása**

A „Söke Pamuğu” előállításának földrajzi területét a törökországi Aydın tartomány Söke körzetének teljes területe jelenti.

5. **Kapcsolat a földrajzi területtel**

A „Söke Pamuğu” termesztését sokféle gyapotmag (Gloria, Claudia, Carmen, Deltapine, Julia, Lydia, Beyaz Altın, DP396, Famosa és Nazilli 84) felhasználásával végzik a Söke régióban. Csökkent sárgasági faktor, fényes megjelenés és hosszú szálak jellemzik. A „Söke Pamuğu” fonalai finomak és erősek.

Törökország gyapottermesztő régióiban a hőmérséklet júniusban és júliusban tetőzik. Más régiókban a gyapotnövényeket hátrányosan érinti a magas hőmérséklet. A Söke körzetben uralkodó nyári meltemi szél felgyorsítja a növények párologtatását és transzspirációját. Talajnedvességet csökkentő hatása miatt ez a szél mérsékli a növénybetegségek kockázatát és elősegíti a növények növekedését. A szél tekintetében Söke körzetére enyhe és mérsékelt viszonyok jellemzők. Ez a part menti területekhez képest beljebb fekvő körzet kevésbé van kitéve a tenger hatásainak. Következésképpen a Söke körzetben jellemzően gyenge és nem nagy sebességű szelek fújnak. A nyári hónapokban, különösen délután és este gyakran érezhető a meltemi szél. Ez a szél hűsítő hatású és kissé alacsonyabb hőmérsékletű, és megelőzi a növény hőstresszel kapcsolatos problémáit.

A Söke régióban ritkán előforduló fagyok nem károsítják a növényeket, ezért nem csökkentik a gyapothozamot. Az Égei-tenger, Çukurova és Délkelet-Anatólia régióiban termesztett gyapot alacsony páratartalomnak és magas hőmérsékletnek van kitéve. Ezért a „Söke Pamuğu” esetében más régiókhoz képest nagyobb a szálhossz, a micronaire érték, a szál szakítószilárdsága, a szál érettsége, a szálhossz egyöntetűsége, a szálsárgaság értéke (+b) és a színfokozat értéke.

A „Söke Pamuğu” szoros összefüggést mutat Söke körzetének talajszerkezetével. A talajszerkezet a gyapotnövény jellemzőit befolyásoló jelentős tényező. A jó vízelvezetésű, nedvességmegtartó és termékeny talajok támogatják a gyapotnövény gyökerének fejlődését és biztosítják az egészséges növekedést. A talaj pH-értéke 6,5 és 7,55 között mozog. A talajban található makroelemek, például a nitrogén, foszfor és kálium magas szintje növeli a „Söke Pamuğu” tisztítási hozamát és megakadályozza a gyapot nemkívánatos sárga színének kialakulását.

A „Söke Pamuğu” magjainak ültetését április utolsó hetében végzik. A betakarításra 150–155 nappal később, október első hetében kerül sor. Az októberi betakarítás biztosítja a „Söke Pamuğu” színfokozatának 21-1 és 41-1 közötti tartományát. Ez pedig kiváló minőségű és színű pamutfonalat eredményez.

A Söke körzetben 17,4 °C az éves átlaghőmérséklet. Júniusban (a rekeszek kialakulásakor) 20 °C felett, júliusban (a virágzási időszakban) 25 °C felett, augusztusban (a rekeszek fejlődésének időszakában) pedig 30 °C felett van a hőmérséklet. A „Söke Pamuğu” hőstressz miatti kedvezőtlen hatások által nincs érintve. A rekeszek teljesen kinyílnak a betakarítási időszakban, amikor a hőmérséklet 15 °C-ra csökken. A „Söke Pamuğu” alacsony sárgasági értékét a rekeszek betakarítás alatti teljes kinyílása befolyásolja.

Az éves csapadékmennyiség 450 mm és 575 mm között változik a Söke körzetben. Ez a csapadékmennyiség optimális növekedést és termelékenységet biztosít a „Söke Pamuğu” számára. A növény vízigényének kielégítéséhez ezért döntő fontosságú az öntözés kezelése és az esőzés nyomon követése. A „Söke Pamuğu” növekedési szakasza (június) során a gyökér 15 cm mélyre nyúlik a talajban. Ebben a csapadékszegény időszakban a szükséges vízmennyiség körülbelül 40–60 mm. Ez idő alatt a termelők 2–3 alkalommal öntöznek. Az öntözés során ügyelnek arra, hogy a növényeket ne érje közvetlenül víz, mert ez segít a növények betegségek elleni védelmében. Emellett az általános vélekedés szerint a gyapottermesztésben a túlzott öntözés a termékminőség romlásához vezet. Az öntözési gyakorlatok gondos kezelésével és a csapadékszintek figyelembevételével a gazdálkodók biztosítani tudják, hogy a „Söke Pamuğu” kellő nedvességet kapjon növekedéséhez és fejlődéséhez. Ily módon nem romlik a termékminőség. Ez a tapasztalat javítja a gyapot és következésképpen a fonal minőségét. Július és augusztus során rendszerint kevés a csapadék Söke térségében. Ez a helyzet a kisebb páratartalom miatt javítja a termék minőségét.

A szálhossz akkor éri el csúcsértékét, amikor az éjszakai hőmérséklet 18–20 °C (genotípustól függően). A Söke körzetben a gyapot a 70–75. nap körül alakul ki, a pamutszálak képződése pedig júniusban és júliusban zajlik, amikor az éjszakai átlaghőmérséklet 19–23 °C körül van. Július és augusztus során 30–35 °C a nappali átlaghőmérséklet. E körülménynek köszönhető a „Söke Pamuğu” török átlagot meghaladó szálhossza. A szálak finomsága a hosszal arányos, és ennek növekedésével párhuzamosan fokozódik. A szálhossz arról ad tájékoztatást, hogy a gyapot hogyan használható fel a textiliparban. A minőségre gyakorolt hatás mértéke a szálhosszhoz alkalmazott fonási módszerektől függően változik. A „Söke Pamuğu” maximális szálhossza 32 mm, finomsága pedig 3,9–4,7 mikrométer. Osztályozás esetén a hosszúsági osztály alapján a „meglehetősen hosszú gyapotszál” kategóriába sorolható.

A gyapot minőségi paramétereit, köztük a színt és a micronaire értéket jobban befolyásolják a környezeti viszonyok és a termesztési technikák, mint a fajta genetikai szerkezete. Különösen a színfokozatra és a szálfinomságra gyakorolt környezeti hatás jelentős.

A hossz után a finomság a gyapot egyik legkeresettebb jellemzője. A finomság növekedésével emelkedik a fonalszám és csökken a szabálytalanság. A finom szálakból készült fonalak erősebbek és egyöntetűbbek, mint a vastag szálakból készültek. A „Söke Pamuğu” finomsága 3,9–4,7 µg/hüvelyk.

A Söke körzet esetében hagyománnyá vált a gyapot előállítása. A körzetben 1700 óta folytatnak gyapottermesztést. Az 1830-as években az oszmán hajók vitorláit a „Söke Pamuğu” feldolgozásával készült fonalakból szőtték.

1950 és 1980 között Törökországban jelentős volt a vidékről a városokba irányuló migráció, ami a falvak népességének gyors csökkenéséhez vezetett. A Söke körzetben azonban a gyapottermelés stabil szinten tartotta a jövedelmeket, és nem volt jelentős lakossági mobilitás.

A Söke Pamuk Fesztivál a Söke körzetben évente megrendezett hagyományos esemény. A fesztiválra jellemzően október 1. és 6. között kerül sor. Ez a rendezvény Söke gyapottermelési hagyományát ünnepli, összehozza a gyapottermesztőket, és hangsúlyozza a régió kulturális gazdagságát.

A Söke Pamuk Fesztiválon különböző tevékenységek zajlanak, például gyapotföldek bejárása, gyapotbetakarítási bemutatók, koncertek, kiállítások, helyi ételek kóstolása, néptánc és egyéb kulturális események. A gyapottermesztők, helyi lakosok és látogatók találkozási pontjaként a fesztivál bemutatja a régió gyapotágazatát és kultúráját.

Hivatkozás a termékleírás közzétételére

–